

POSLOVNO IN FINANČNO POROČILO ZA LETO 2008

Črnomelj, marec 2009

KAZALO- VSEBINA	2
Predstavitev zdravstvenega doma kot pravne osebe	3
Uvod	3
Predstavitev najpomembnejših organov	4
Predstavitev vodstva	4
Pregled dejavnosti	5
Kadrovsko poročilo	5
Analiza delavcev	5
Kadrovska gibanja	6
Delovni invalidi	6
Izobraževanja	6
Predstavitev dejavnosti	8
Pogodbeno dogovorjen obseg programov	8
Splošna medicina	8
Poročilo o delu ekipe NMP	9
<i>Preventiva za odrasle</i>	12
-Pomen zdrav.vzgoje in promocije zdravje v osn.zdrav. dejavnosti	12
-Preventivni pregledi in delavnice	12
Ambulanta za šolsko medicino	13
Otroška ambulanta	15
Fizioterapija	16
Patronažno varstvo	16
Poročilo o delu laboratorija	18
Zobozdravstvo	19
Zobozdravstvena preventiva	20
Delo v ambulanti medicine dela, prometa in športa	20
Računovodsko poročilo	22
Izkaz prihodkov in odhodkov	22
Razmejevanje prihodkov po vrstah dejavnosti	25
Bilanca stanja	26
Investicijsko vzdrževanje	28
Donacije	29
Izpolnjevanje pogodbenih obveznosti	29
Primerjava opravljenih storitev s planiranimi do ZZZS	31
Notranja revizija	32

PREDSTAVITEV ZDRAVSTVENAGA DOMA KOT PRAVNE OSEBE

Naziv:	ZDRAVSTVENI DOM ČRNOMELJ
Skrajšan naziv:	ZD ČRNOMELJ
Naslov:	Delavska pot 4, 8340 Črnomelj
Matična številka:	5054605
Številka proračunskega uporabnika:	27987
Številka podračuna pri UJP:	01217-6030279824
Šifra dejavnosti: Osnovan zdravstvena dejavnost :	86.210
Davča številka:	21020442
Telefon:	07 30 61-700
Fax:	07 30 61-711
E-pošta:	zdrdom@volja.net

UVOD

Zdravstveni dom Črnomelj je javni zdravstveni zavod, katerega ustanoviteljica Občina Črnomelj. Osnovno poslanstvo zavoda je zagotoviti kakovostno in hitro dostopno zdravstveno storitev vsem prebivalcem občin Črnomelj in Semič, kakor tudi vsem drugim obiskovalcem naših občin, ki v določenem trenutku potrebujejo zdravstveno oskrbo. Zavod izvaja primarno zdravstveno varstvo v okviru mreže javne zdravstvene službe za vse skupine prebivalcev: predšolske otroke, šolarje, študente, aktivno populacijo, starostnike za približno 14.600 prebivalcev. Ostali del cca 4100 oskrbujeta zasebnika koncesionarja.

Svojo dejavnost izvaja zavod na sedežu v Črnomlju, Zdravstveni postaji Vinica, Zdravstveni postaji Semič, v Domu starejših občanov v Črnomlju, na domu pacientov in na terenu.

Obe občini, ki ju pokriva naša ustanova imata 173 naselij, ki se razporejene na površini 487 km². Po statističnih podatkih iz leta 2005 je gostota poseljenosti v občini Semič 26 prebivalcev na km², v občini Črnomelj pa 37,5 prebivalca na km², kar je daleč izpod regijskega (80 prebivalcev na km²) in republiškega povprečja (98.5 prebivalca na km²).

Osnovni cilj zavoda je zagotoviti uporabnikom najvišjo možno kvaliteto zdravstvenih storitev v okviru razpoložljivih kadrovskih in materialnih potencialov. Zagotavljati primeren odnos med bolniki in zdravstvenimi delavci in korekten kolegialni odnos med zaposlenimi.

PREDSTAVITEV NAJPOMEMBNEJŠIH ORGANOV

Svet zavoda

- Predstavnika občine Črnomelj: Boris Grabrijan, Dušan Mlakar
- Predstavnik občine Semič: Sergej Čas
- Predstavnica uporabnikov-ZZZS: Jože Pezdirc
- Predstavniki delavcev zavoda: Tomislav Ritonija, Matejka Mali, Jožica Fortun Tomažič

Strokovni svet:

- Vodja: Ljiljana Špec, dr.med.spec.spl.med., predstavnica ambulant splošne medicine
- Član: Marija Plut, dr.med., predstavnica otroške ambulante
- Član: Mojca Tomc, dr.med., predstavnica ambulante za šolsko mladino
- Član: Marjanca Šuštarich, vodja laboratorija
- Član: Ankica Sekovanič, dr.med.spec.medicine dela, prom. in športa, predstavnica dispanzerja MDPŠ
- Član: Stanislava Žalec, dr.dentalne medicine, predstavnica zobozdravstvene službe
- Član: Bernardka Zorc, glavna sestra
- Član: Matejka Nemanič Kostelec, dr.med.; vodja službe NMP
- Član: predstavnica fizioterapija

PREDSTAVITEV VODSTVA

Odgovorna oseba javnega zavoda ZD Črnomelj, obenem tudi strokovni vodja :
Direktorica: Ljiljana Špec

Glavna medicinska sestra zdravstvene nege:
Bernarda Zorc

Vodja zobozdravstvene službe:
Stanislava Žalec

Vodja službe NMP:
Matejka Nemanič Kostelec

Vodja laboratorija:
Marjanca Šuštarich

Vodja računovodstva:
Božidara Ferfolja

Kadrovska in nabavna služba:
Majda Spreicer

PREGLED DEJAVNOSTI:

Zdravstveni dom Črnomelj je ustanovljen na podlagi Odloka o ustanovitvi javnega zavoda, in je registriran za opravljanje naslednjih dejavnosti:

- Osnovna izvenbolnišnična zdravstvena dejavnost,
- Zobozdravstvena dejavnost
- Specialistična izvenbolnišnična zdravstvena dejavnost,
- Samostojne zdravstvene dejavnosti, ki jih ne opravljajo zdravniki, (laboratorijske storitve, patronaža, reševalni prevozi nujni in nenujni, fizioterapija)
- Dajanje lastnih nepremičnin v najem,
- Drugo izobraževanje,
- Alternativne oblike zdravljenja.

KADROVSKO POROČILO

ANALIZA DELAVCEV

Na dan 31.12.2008 je bilo v zavodu zaposlenih 69 delavcev..

Zdravstveni delavci predstavljajo 83% vseh delavcev zaposlenih v ZD Črnomelj, ostalih 16% pa predstavljajo delavci v upravi in tehničnih službah .

	31.12.2006	31.12. 2007	31.12.2008
Skupaj VII. stopnja izobrazbe	17	18	20
Zdravniki	9	9	9
Zdravniki specializanti (nimajo pri nas opredeljenih pacientov)	-	-	1
Zobozdravniki	3	4	4
Diplomirane. med.sestre	4	3	4
Diplomirana fizioterapevtka	0	1	1
Dipl. ing.biokemije	1	1	1
Skupaj VI. stopnja izobrazbe	8	7	7
Fizioterapevti	2	1	1
Višje medicinske sestre	5	5	5
Višji laboratorijski tehnik	1	1	1
Skupaj V stopnja izobrazbe	28	27	27
Zdravstveni tehniki – srednje med.sestre	21	21	21
Laboratorijski tehniki	4	4	4
zobotehnik	3	2	2
Vozniki	4	4	4
Skupaj nezdravstveni delavci:	11	11	11
Delavci v upravi	4	4	4
Tehnično osebje	7	7	7
Skupaj:	68	67	69

Tabela štev.1: Število zaposlenih zdravstvenih in ne zdravstvenih delavcev

Starostna struktura zaposlenih v ZD Črnomelj je še vedno neugodna. Saj predstavljajo večino zaposlenih še vedno starejši delavci.

Leta /starost	2005	2006	2007	2008
0-20	0	0	0	0
21-30	5	5,09	7,3	5,8
31-40	21	19	20,5	16
41-50	44	42,7	41,2	43,43
50 in več	30	32,4	31	34,77

Tabela števil.2: odstotek zaposlenih glede na starost-leta

KADROVSKA GIBANJA

V letu 2008 smo zaposlili:

- Zdravnico specializantko družinske medicine (določen čas - čas specializacije) Trenutno zdravnica enkrat tedensko opravlja delo pri nas pod vodstvom mentorja. Ko bo specializantka začela z ambulantnim delom kroženja, bo večino delovnega časa opravljala delo pri nas.
- delavko v patronažni službi, diplomirano medicinsko sestro, ki je nadomestila delavko, ki ja v letu 2007 zapustila zavod.
- zdravstvenega tehnika - za določen čas ; nadomeščanje delavke, zaradi daljše bolniške odsotnosti.

V letu 2008 se je upokojila:

- srednja medicinska sestra, ki je opravljala zobozdravstveno preventivo

Odpoved sodelovanja:

- Konec leta 2008 je odpovedala pogodbeno razmerje specialistka ortodontije. Že v letu 2008 smo pričeli z aktivnostmi za pridobitev novega kadra, ki se v letu 2009 nadaljujejo.

Enako kot v letu 2007 je bil tudi v letu 2008 celoletno objavljen razpis za prosto delovno mesto zdravnika, specialista splošne ali družinske medicine. Žal zanimanja za zaposlitev ni bilo.

DELOVNI INVALIDI

Število invalidov se v primerjavi s preteklim letom ni spremenilo. Še vedno imamo zaposlenih 5 delovnih invalidov. Kvoto, katero smo dolžni zagotoviti na podlagi Zakona o zaposlovanju in rehabilitaciji invalidov presegamo za enega invalida (za 25%).

IZOBRAŽEVANJA

V letu 2008 smo svoje delo izpopolnjevali z udeležbo na seminarjih, strokovnih simpozijih, delavnicah, posvetih, predavanjih, pa tudi na delovnih sestankih.

Organizirati smo pričeli interna izobraževanja, ki jih pripravijo naši delavci. Prvo je bilo izvedeno decembra 2008 na temo Higijenski ukrepi, ki se nanaša na preprečevanje okužb pri izvajanju zdravstvene dejavnosti.

Z udeležbo na seminarjih spremljamo novosti in izpopolnjujemo svoje znanje, ki ga uporabljamo pri delu.

V aprilu 2008 je začela s specializacijo iz medicinske biokemije delavka Marjanca Šuštarič, univ.dipl. biokemičarka. Izobraževanje bo trajalo 48 mesecev. Delavka je v Zdravstvenem domu Črnomelj zaposlena 80% delovnega časa, ostali delovni čas pa v Zdravstvenem domu Metlika. 20% stroškov izobraževanja nam povrne Zdravstveni dom Metlika, tako kot je delež zaposlitve.

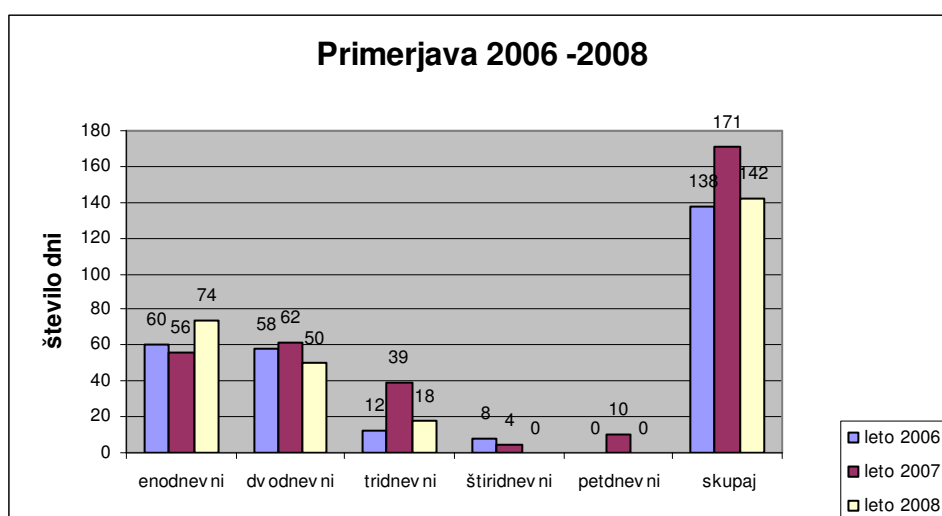
Seminarji

	enodnevni	dvodnevni	tridnevni
zdravniki	8	8	1
gl. sestra, medicinske sestre, laboranti, fizioterapevti, patronaža	23	11	3
uprava (direktorica, tajništvo, računovodstvo)	35	1	0
zobozdravniki	5	2	2
zobne asistentke, zobotehniki	3	3	0
SKUPAJ	74	25	6

Tabela šte.v.3 udeležba na seminarjih

Izobraževanju smo namenili:

- enodnevnemu skupno .....74 dni
- dvodnevnemu skupno .....50 dni
- tridnevnu skupno .....18 dni
- S K U P A J:.....143 dni

Slika šte.v.1: izobraževanja v letih 2006-2008

PREDSTAVITEV DEJAVNOSTI

POGODBENO DOGOVORJENI OBSEG PROGRAMOV

Tabela štev.5: Število timov po pogodbeno dogovorjenem programu

AMBULANTA	Število timov 2007	Število timov 2008
Ambulante splošne medicine +DSO	5,96 + 0,55	5,92 + 0,59
*Služba NMP	1 oziroma 0,86 (zardi 85,9% financiranja)	1B okrepljena
Otroška ambulanta – kurativa	0,91	0,88
Otroška ambulanta - preventiva	0,33	0,36
Šolska ambulanta – kurativa	1,12	1,1
Šolska ambulanta – preventiva	0,23	0,25
Fizioterapija	2,16	2,16 (do 30.9.2008) 2,66 (od 1.10.2008)
Patronaža	4,85	4,85
Zobne ambulante odrasli	1,20	1,20 (do 31.3.2008) 1,26 (do 31.12.2008)
Zobne ambulante- mladinske	2,80	2,80 (do 31.3.2008) 3,10 (do 31.12.2008)
Zobna ambulanta - ortodont	0,54	0,54
Reševalna služba	4	

*V službi NMP: 1 tim pomeni :0,82 zdravnika; 3,05 Zdravstvenega tehnika in 0,67 administrativno tehničnega delavca.

SPLOŠNA MEDICINA

Dejavnost splošne medicine opravljamo od ponedeljka do sobote od 6.30-20.00 ure, po urniku ki je tedensko izobešen na glavni oglasni deski. V matični ustanovi delujejo tri ambulante splošne medicine vsak dan, četrta pa trikrat tedensko v obsegu 20 delovnih ur. V ZP Semič delata dva zdravnika; zdravnica vsak dan, zdravnik trikrat tedensko v obsegu 20 delovnih ur. Ambulanta v ZP Vinica deluje dvatrat tedensko v obsegu pripadajočih ordinacijskih ur glede na število opredeljenih pacientov. Ambulanta v sklopu DSO deluje trikrat tedensko.

V dejavnosti splošne medicine opravljamo:

- kurativne in preventivne preglede ter zdravljenje na domu,
- nujne in nenujne reševalne prevoze ter prevoze onkoloških pacientov vsak dan, vse dni v letu,
- dežurno službo in službo NMP (nujna medicinska pomoč) kjer sodelujeta tudi oba zasebnika koncesionarja,
- cepljenja za odraslo populacijo (v zimskem času gripo, skozi vse leto pa cepljenje proti klopnemu meningocefalitisu in hepatitisu B).

Kot del učne baze za specializacijo družinske medicine izvajamo že več let mentorstvo za specializante. Prav tako izvajamo mentorstvo za vaje študentov medicine iz predmeta družinska medicina.

V letu 2008 smo imeli 20.223 prvih in 47.555 ponovnih pregledov in 741 hišnih obiskov (od tega 387 v rednem delovnem času in 354 v času dežurstva).

	PRVI PREGLED			PONOVNI PREGLED		
	2006	2007	2008	2006	2007	2008
ZD ČRNOMELJ	12.246	12.315	12.188	30.596	28.684	28.776
ZP SEMIČ	3.451	3.261	3.216	10.009	10.002	9.808
ZP VINICA	1.054	1.050	966	4.584	4.727	5.197
DSO	585	641	609	3.340	3.168	3.222
DEŽURSTVO	3440	3.618	3.244	614	477	552
SKUPAJ	20.776	20.885	20.223	49.143	47.058	47.555

Tabela šte.v.6: število pregledov v letu 2006 ,2007 in 2008

* ambulantne storitve v dežurstvu se samo evidentirajo

	2006		2007		2008	
	Redni del. čas	Dežurstvo	Redni delovni čas	dežurstvo	Redni delovni čas	dežurstvo
Na območju ZD Črnomelj, ZP Semič in ZP Vinica	403	278	672	315	305	295
DSO	72	65	48	52	82	59
SKUPAJ:	475	343	720	367	387	354

Tabela šte.v.7: število opravljenih hišnih obiskov v letu 2006 ,2007 in 2008

POROČILO O DELU EKIPE NUJNE MEDICINSKE POMOČI (NMP)

Služba NMP ki pokriva občini Črnomelj in Semič je organizirana v sklopu dejavnosti ZD Črnomelj. V njej sodelujejo vsi zdravniki, ki imajo zase opredeljene paciente in so zaposleni v Zdravstvenem domu ter dva zasebnika koncesionarja . Skrbmo za populacijo približno 18.700 prebivalcev s stalnim prebivališčem in za približno 500-700 "vikendašev", ki večinoma prihajajo ob koncu tedna in v času dopustov. Teren, ki ga pokrivamo, se razteza na 487 km² in obsega 173 naselij. Oddaljenost naše ustanove od najbližje regionalne bolnišnice je 45 km. Najbolj oddaljen kraj našega terena pa je 30 km od matične ustanove.

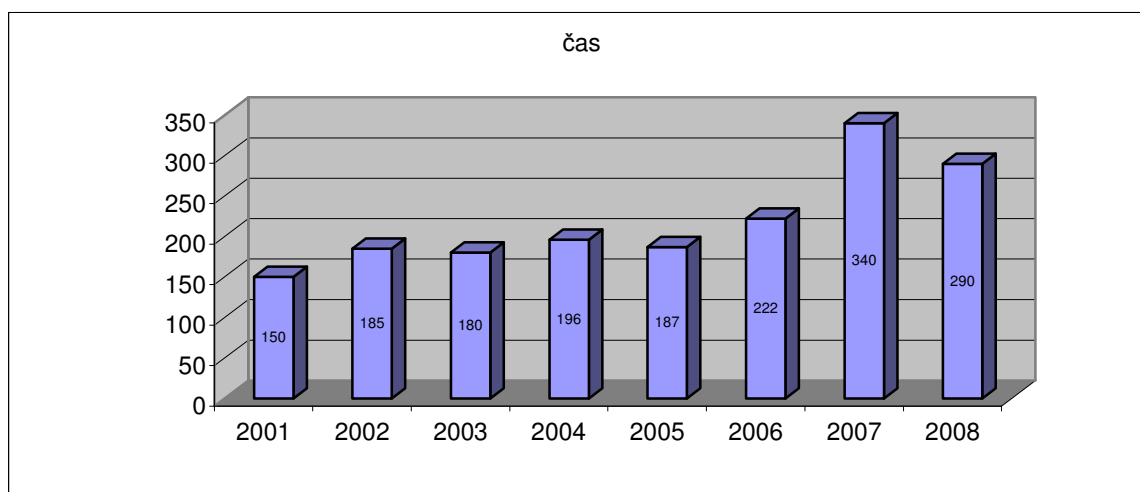
V ZD Črnomelj je delo ekipe nujne medicinske pomoči organizirano 24 ur dnevno.

V času dežurstva, to je ob nedeljah, praznikih in ob delavnikih od 20.00 ure zvečer do 7.00 ure zjutraj izvaja NMP dežurna ekipa v sestavi dežurni zdravnik, medicinski tehnik in voznik reševalnega vozila.

Med rednim delovnim časom pa je za izvajanje NMP zadolžen zdravnik po razporedu, ki poleg rednega ambulantnega dela skrbi tudi za nemoteno izvajanje NMP.

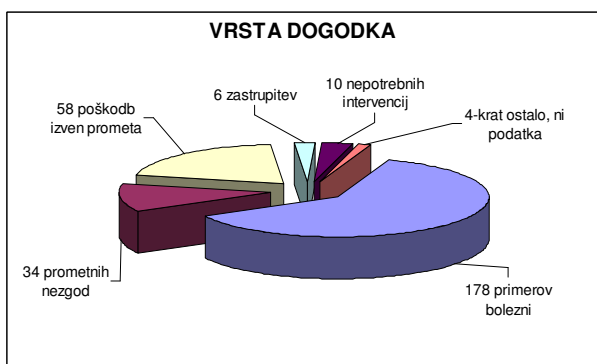
V delo NMP je v ZD Črnomelj **redno** vključenih 10 zdravnikov, 5 medicinskih tehnikov in 4 vozniki reševalci, od katerih je eden medicinski tehnik.

V letu 2008 je služba NMP ZD Črnomelj opravila 290 intervencij (tako na terenu kot v ambulanti NMP), v katerih je oskrbela 294 bolnikov oz. poškodovancev.

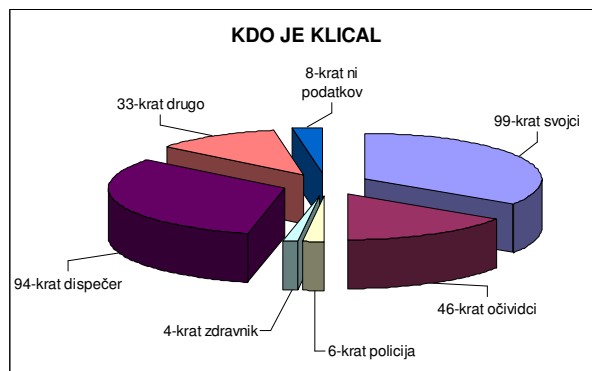

Slika številka 2: Število intervencij o obdobju 2001 do 2008

Delež intervencij glede na vrsto dogodka in način aktivacije ekipe NMP prikazujeta spodnja dva diagrama:

Slika številka 3: delež intervencij glede na vrsto dogodka

Slika številka 4: delež intervencij glede klicatelja

Povprečni čas od prejete klica do prihoda ekipe NMP na mesto dogodka je znašal 11,16 minute, povprečni čas od prejete klica do prihoda ekipe NMP v bolnišnico pa 88,99 minute. Na interni oddelek novomeške bolnišnice je bilo prepeljanih 98 bolnikov, na kirurški oddelek pa 79 bolnikov. 88 bolnikov je bilo po oskrbi v ZD napotenih domov. Temeljni in dodatni postopki oživljanja so bili v letu 2008 izvajani pri 12-ih bolnikih, od tega dvakrat uspešno.

V spodnjem grafu je prikaz nekaterih opravljenih posegov med izvajanjem NMP:

Št.intervencij (skupaj)	290
čas klic - mesto dogodka	11,16 min
čas klic - bolnišnica (skupni čas)	88,99 min
št. pacientov	294
št. pacientov (prometna nesreča)	39
prepeljanih na kirurgijo	79
prepeljanih na interni odelek	98
napotitev domov	88
št. KPR *	12
št.ROSC (KPR* prip. v b. z lastno cirk.)	2
št. uspešnih KPR*	2
št. intubacij (vseh)	16
kanal nastavljen (število)	143
upraba monitorja (število)	39
št. defib. pacientov	1
št. mrtvih ob prihodu	14
št. intervencij z več pacienti	6
vpliv alkohola	66
vpliv mamil	10
KDO JE KLICAL	
svojci	99
očividci	46
policija	6
zdravnik	4
dispečer	94
drugo	33
ni podatkov	8
VRSTA DOGODKA	
bolezen	178
prometna nezgoda	34
poškodba izven prometa	58
zastropitev	6
nepotrebna intervencija	10
ostalo, ni podatka	4

Tabela štev.8: poročilo o delu urgence za leto 2008

* KPR: kardio ulmonalna reanimacija

PREVENTIVA ZA ODRASLE

Pomen zdravstvene vzgoje in promocije zdravja v osnovni zdravstveni dejavnosti

Zdravstvena vzgoja je del splošne vzgoje in pomemben dejavnik napredka posameznika in skupnosti. Lahko bi rekli, da je zdravstvena vzgojenost tudi odraz splošne izobrazbe in kulture posameznika.

Posameznik mora poznati dejavnike kot so pravilna prehrana, telesna dejavnost, kulturno pitje alkoholnih pijač, opustitev kajenja, duševno ravnovesje in ravnotežje med delom, sprostitvijo ter počitkom, ki pozitivno vplivajo na zdravje.

Z zdravstveno vzgojo skušamo vplivati na ljudi, da postanejo dejavni kajti le dejavni posameznik lahko prevzame svoj del odgovornosti za lastno zdravje.

Zdravstveno vzgojno delo predstavlja temelj na katerega lahko gradimo prizadevanja za preprečevanje nastanka kroničnih nenalezljivih bolezni. To so bolezni zaradi katerih ljudje danes zgodaj in množično obolevajo, privedejo do invalidnosti in prezgodnje smrti.

Tudi v zdravstvenem domu izvajamo v okviru preventive bolezni srca in ožilja zdravstveno vzgojo in promocijo zdravja.

Preventivni pregledi in delavnice

Že sedmo leto smo izvajali preventivo za odrasle. Preventivni pregled se opravi pri moškemu od 35 leta do 65 leta starosti, pri ženski pa od 45 leta do 70 leta starosti. Če obstaja družinska obremenjenost za srčno žilne bolezni se lahko opravi pred to starostjo. Po petih letih se ponovi preventivni pregled, v primeru večje koronarne ogroženosti tudi prej.

V letu 2008 so naši zdravniki opravili 648 preventivnih pregledov, skupaj s koncesionarjema jih je bilo opravljenih 884 preventivnih pregledov. Vsi preventivni pregledi in rezultati le the se beležijo v register oseb, ki jih ogrožajo kardiovaskularne bolezni.

V zdravstveno vzgojne delavnice je bilo napotenih 317 ogroženih. Osebno pa se je prijavilo 38 ljudi.

V zdravstveno vzgojne delavnice vabimo paciente na podlagi obrazcev za zdravstveno vzgojne delavnice, ki jih napiše osebni zdravnik ob preventivnem pregledu. Pacienti se lahko tudi sami vpišejo oz. udeležijo delavnic. Udeležba na delavnicah je prostovoljna, prav tako tudi preventivni pregled. Na uvodne delavnice se odzove 27% vabljenih..

V letu 2008 smo izvedli skupno 43 delavnic in sicer:

- 13 delavnic Promocija zdravja
- 12 delavnic Dejavniki tveganja
- 7 delavnic Preizkus hoje na 2 km
- 5 delavnic Telesna dejavnost
- 3 delavnice Zdrava prehrana
- 3 delavnice Šola zdravega hujšanja

Delavnica "Da, opuščam kajenje", žal ni bila izvedena, ker se je kljub 50 poslanim vabilom, prijavil samo eden kandidat.

Februarja 2008 smo ob občinskem prazniku izvedli preventivno akcijo v ZD Črnomelj z naslovom "Reanimacija".

Dvakrat smo izvedli Preizkus hoje na 2 km za splošno populacijo. Udeležba je bila majhna. Maja se je udeležilo 42 ljudi, oktobra pa 33 ljudi.

	2004	2005	2006	2007	2008
PROMOCIJA ZDRAVJA	16	18	19	16	13
DEJAVNIKI TVEGANJA	11	13	11	16	12
ZDRAVA PREHRANA	3	3	5	5	3
TELESNA DEJAVNOST	3	3	5	5	5
PREIZKUS HOJE	14	18	18	13	7
ŠOLA HUIŠANJA	3	3	4	3	3
DA, OPUŠČAM KAJENJE	-	1	2	2	-
skupaj	50	59	64	60	43

Tabela št.v.9: število delavnic

AMBULANTA ZA ŠOLSKO MEDICINO

V ambulanti za šolsko medicino izvajamo zdravstveno varstvo šolarjev, dijakov in študentov v obliki preventivnih in kurativnih pregledov.

Preglede opravljamo v ZD Črnomelj, ZP Semič in ZP Vinica, občasno pa se s svojimi aktivnostmi uporabnikom približamo na šolah in na terenu. Tudi v letu 2008 smo kar nekajkrat obiskali romske otroke iz semiške in črnomaljske občine jih pregledali in cepili v njihovih naseljih, ker se niso odzvali na naša vabila. S tovrstnimi dejanji pomembno prispevamo k preprečevanju izbruha epidemij infekcijskih bolezni, ki nastopijo, ko na določenem področju kolektivna precepljenost pade pod kritično mejo.

Namen sistematičnih pregledov je aktiven nadzor, zgodnje odkrivanje zdravstvene problematike in svetovanje šolskim otrokom, mladim in njihovim staršem. Sistematične preglede izvajamo pred vstopom v šolo, v 1.,3.,5.,8. razredu devetletke in v 1. in 3. letniku srednjih šol. V šolskem letu 2007/2008 smo skrbeli za zdravje 2912 pacientov. Sistematično je bilo pregledanih 939 otrok in cepljenih 593 otrok – po republiškem imunizacijskem programu.

Zdravstveno vzgojno delo poteka v sklopu sistematskih pregledov – skupinsko in individualno. Izvaja ga diplomirana medicinska sestra – z naslednjimi vsebinami:

- 1. razred: Zdrav način življenja, varna pot v šolo, pravilna drža, pravilno sedenje
- 3. razred: Zdrav način življenja, preživljanje prostega časa, higiena telesa, spanje
- 5. razred: Gibanje za zdravje, pravilna drža, prehrana, puberteta – razvoj in spremembe
- 8. razred: Puberteta – dozorevanje, odnosi z avtoriteto in vrstniki, ljubezen, spolnost in kontracepcija, higiena telesa
- 1. letnik srednje šole: Odnos med spoloma – kontracepcija, odnosi v družini, vpliv medijev, razvoj samozavesti, motnje hranjenja
- 3. letnik srednje šole: Skrb za lastno zdravje (kontracepcija, spolno prenosljive bolezni, samopregledovanje dojk, mod...), razvoj osebnosti

V letu 2008 smo na željo šol dodatno pripravili predavanja:

- Preprečevanje odvisnosti (zdravnica) za starše in učitelje

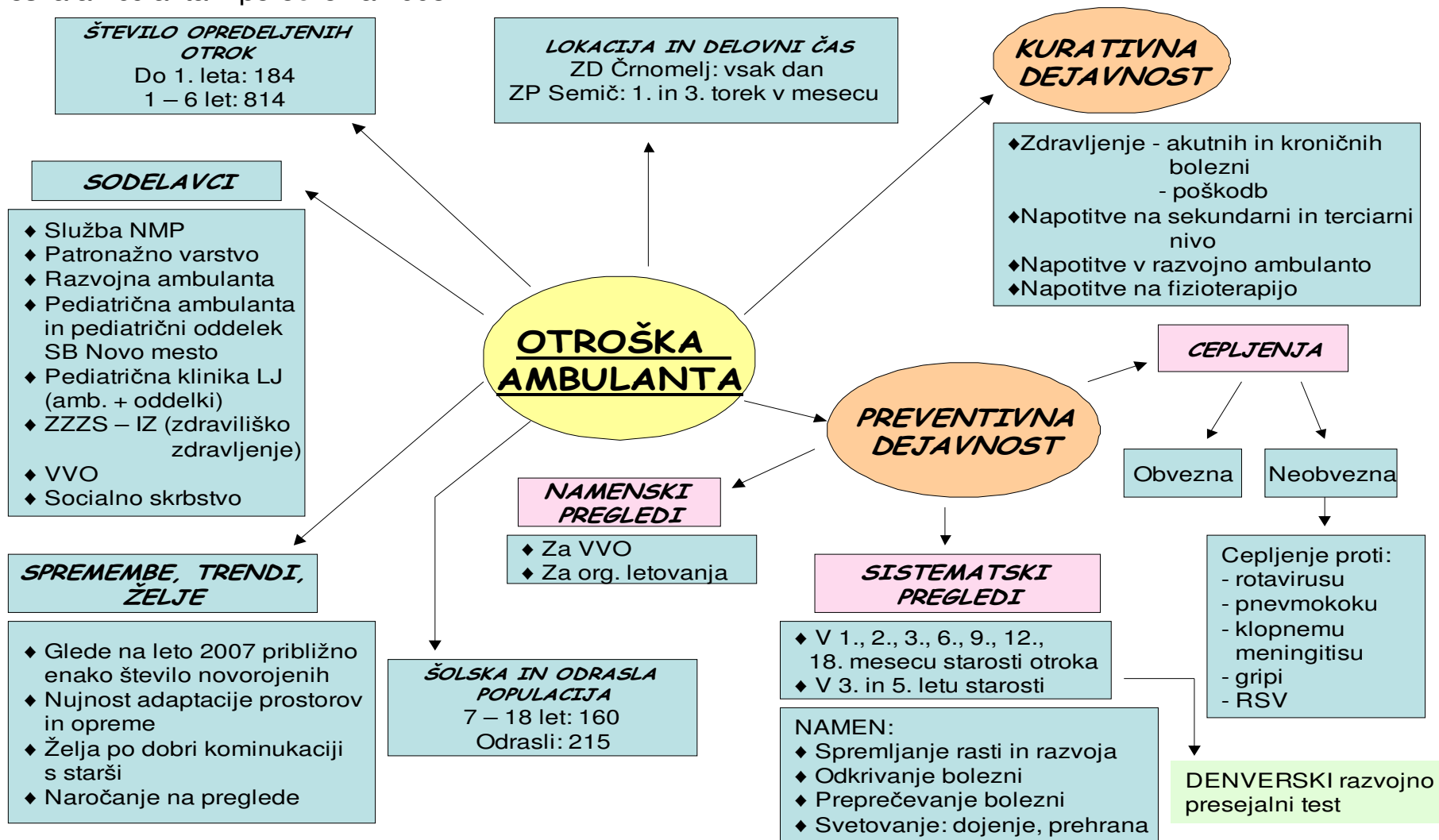
- Motnje hranjenja (zdravnica) za starše in učitelje
- Zdrava prehrana (med. sestra) za starše in učitelje
- Spolno prenosljive bolezni (med. sestra) za učence in učitelje
- Zdrava prehrana in anketa (med. sestra) za učence

Predavanj se je udeležilo 243 staršev, 42 učiteljev in 112 učencev.

Izvajamo tudi namenske preglede otrok in mladostnikov v primerih, ko se na rednih sistematičnih pregledih ugotovijo odstopanja od normale. Otroke napotimo na dodatno diagnostično obdelavo in zdravljenje na sekundarni nivo – v bolnišnico. Opravljamo namenske preglede pred odhodom na organizirano zdravstveno letovanje v okviru programov, ki jih financira ZZZZ ali RKS. V letu 2008 je bilo tovrstno zdravljenje omogočeno 94 otrokom s kroničnimi težavami. Devetim otrokom je bilo odobreno zdraviliško zdravljenje. Aktivno sodelujemo pri poklicnem usmerjanju otrok ob vpisu na srednje šole in visokošolski študij. V sodelovanju s Centrom za socialno delo skušamo reševati problematiko otrok in mladostnikov, ki je posledica nesoglasij, zlorab ali trpinčenja v družinskem okolju. Kadar je potrebno pritegnemo v sodelovanje tudi kriminaliste in poskrbimo za namestitev žrtev v varno hišo. Sodelujemo s svetovalnimi službami, učitelji, in profesorji OŠ in SŠ, z namenom reševanja učnih težav, specifičnih problemov v telesnem, duševnem in socialnem razvoju. Na fizioterapiji v ZD Črnomelj skozi celo šolsko leto 2x tedensko poteka strokovno vodena korektivna gimnastika. Namenjena otrokom s slabo držo in deformacijami hrbtenice. Ker so obolenja hrbtenice na prvem mestu med vzroki za bolniški stalež delavcev, je zelo pomembno zgodnje odkrivanje tovrstnih okvar in motiviranje otrok za preventivno vadbo. V zadnjih letih smo dosegli kvaliteten premik v tej smeri, saj se je v letu 2008 udeležilo preventivne vadbe 140 otrok.

Otroška ambulanta – poročilo za 2008

FIZIOTERAPIJA

Človeško telo za normalno delovnje potrebuje gibanje. To se vidi že pri otrocih. Od svojih prvih korakov stemijo h gibanju, ustvarjeni so za gibanje. Žal je današnja družba usmerjena tako, da je priden tisti otrok, ki prisno sedi v svoji pospravljani sobi. Današnji otroci nimajo možnosti in volje za gibanje. V šolah morajo večino dneva mirno presedeti za šolskimi klopmi, nato pa še doma in njihova telesa nujno potrebujejo gibanje.

V ambulanti za fizioterapijo v ZD Črnomelj ugotavljamo, da se je v šolskem letu 2007/08 udeležilo skupinskih vaj za slabo držo bistveno več šolarjev kot doslej. V primerjavi l letom poprej kar 60% več šolarjev potrebuje nadzorovano in strokovno pomoč pri obvladovanju drže telesa, predvsem v dobi odraščanja. V preteklem letu je bilo 140 šolarjev, ki so bosikovali skupinske vaje za korekcijo telesne drže. Ob tega je bilo 79 deklic in 61 dečkov. Prevladujejo otroci stari 110 in 14 let. Podatki so zaskrbiljujoči, a hkrati vspodbudni. Iz tega je razvidno, da se že v šolskem obdobju veliko dela na preventivi in s tem preprečuje kasnejše deformacije in težave s hrbtenico v odrasli dobi.

V letu 2008 je našo ambulanto obiskalo 996 pacientov, kar je največ v zadnjih letih. Od tega je bilo:

23 % bolnikov zaradi poškodb

35% bolnikov zaradi akutnih težav na lokomotornem sistemu

42 bolnikov zaradi kroničnih degenerativnih težav

Plan storitev za leto 2008 je bil presežen za kar 18,5 %.

To si razlagamo z dejstvom, da število pacientov narašča in da je večji del kar 58% pacientov z akutnimi težavami in poškodbami. Le-ti so vezani na bolniški stalež, ki se jim hitro zaključuje in jih moramo čimprej obravnavati in usposobiti za povratek v vsakdanje okolje in na delovno mesto.

leto	število
2008	996
2007	979
2006	988
2005	872
2004	976

Tabela števil 10: število obiskov fizioterapije po letih

PATRONAŽNO VARSTVO

V patronažnem varstvu ZD Črnomelj so zaposlene tri višje medicinske sestre in dve diplomirani medicinski sestri. Službo imamo organizirano po polivalentnem principu, kar pomeni, da vsaka medicinska sestra pokriva vnaprej določen teren in na njem opravlja vse storitve iz preventivne in kurativne dejavnosti.

Področja dela v patronažnem varstvu so:

- Zdravstveno socialna obravnava posameznika, družine in skupnosti,
- Zdravstvena nega bolnika na domu.

Teren , ki ga pokriva patronažno varstvo ZD Črnomelj, je v celoti enakomerno pokrit. Vsaka patronažna medicinska sestra oskrbuje območje s približno 2350 prebivalci, kar je po slovenskih normativih optimalno.

Štiri patronažne medicinske sestre imajo sedež v ZD Črnomelj, ena pa v ZP Vinica. Teren je široko razvejan, saj je občina Črnomelj v primerjavi s Slovenijo redkeje poseljena.. Le tretjina prebivalcev živi v mestu, večina varovancev torej prebiva na vaseh. Vsaka patronažna medicinska sestra ima teren razdeljen tako, da oskrbuje del mestnega območja in del podeželja. Vsaka ima na svojem terenu v oskrbi tudi romsko populacijo, kar predstavlja specifiko pri delu.

Pri svojem delu se povezujemo z ostalimi službami v ZD Črnomelj, največ s tistimi, kjer so naši varovanci opredeljeni: splošna ambulanta, otroški dispanzer in zdravniki zasebniki. Sodelujemo tudi z ostalimi službami izven zdravstvenega doma , predvsem s Centrom za socialno delo in Rdečim križem. V zvezi z izposojajo ortopedskih pripomočkov za nego bolnih se povezujemo tudi s Karitasom.

Preventivne patronažne obiske opravljamo po lastni presoji ali po naročilu in sicer pri varovancih, ki so zajeti v rizičnih skupinah. Opravičeni so do dveh obiskov letno. Zdravstveno nego na domu opravljamo po naročilu osebnega zdravnika, bolnišnice, specialističnih ambulant.

leto	Kurativni obiski		Preventivni obiski		SKUPAJ Število obiskov:
	Število:	odstotek	Število:	odstotek:	
2008	4821	79%	1228	21%	6049
2007	4934	78%	1387	22%	6321
2006	4645	77%	1388	23%	6033
2005	4512	74%	1556	26%	6068
2004	5237	77%	1571	23%	6808

Tabela štev.11: število obiskov po letih

Na terenu, ki ga oskrbujemo patronažne sestre , zaposlene v ZD črnomelj je bilo v letu 2008 rojenih 128 novorojenčkov (v letu 2007 pa 135).

Za občino Črnomelj je značilna nizka rodnosti in staranje prebivalstva , kar se odraža tudi pri delu patronažnih medicinskih sester, saj pri obiskih prevladuje delo z obolelimi starostniki, ki potrebujejo veliko zdravstvene nege. Poleg tega se na terenu pogosto srečujemo s socialno problematiko – osameljnost starostnikov, socialna problematika Romov.

V prihodnosti kaže, da bo imelo patronažno varstvo vedno več dela na račun staranja prebivalstva, vedno večjega števila težjih kroničnih bolnikov, hitrejšega odpuščanja iz bolnišnic in še vedno pereče romske problematike. Poleg tega se pripravlja zakon o dolgotrajni oskrbi, pri kateri bo imelo patronažno varstvo večjo vlogo.

POROČILO O DELU LABORATORIJA

V letu 2008 smo v Diagnostičnem laboratoriju Črnomelj še izboljšali kakovost preiskav, ki jih opravljamo za potrebe ZD Črnomelj, Doma starejših občanov Črnomelj, nekaterih zasebnih ambulant in samoplačniške preglede. Za preiskave hormonov, tumorskih markerjev, alergenov, mikrobiološke preiskave..., pa še vedno odvezamemo biološki material in vzorec pošljemo v druge ustanove.

Diagnostični laboratorij Črnomelj opravlja sledeče preiskave:

- osnovne hematološke preiskave (hemogram, sedimentacijo, ročno diferencialno sliko),
- biokemične preiskave (glukozo, bilirubin (direktni in celokupni), transaminaze (AST, ALT, GGT), Alkalno fosfatazo, Amilazo, LDH, CK, Sečnino, kreatinin, elektrolite (Na, K, Cl), Ca, Urat, Železo, TIBC, Totalne proteine, Lipidogram (holesterol, trigliceride, HDL, LDL), C – reaktivni protein (CRP))
- kvalitativno analizo urina,
- hitre teste (na prisotnost drog, streptokok A, Helicobacter pylori, okultna kri v blatu, test za ugotavljanje nosečnosti),
- koagulacijske preiskave (PČ in INR).

Že nekaj let imamo vzpostavljen sistem kakovosti, ki je skladen z zahtevami Pravilnika o pogojih, ki jih morajo izpolnjevati laboratoriji za izvajanje preiskav na področju laboratorijske medicine. Izvajamo notranjo oceno kakovosti z uporabo referenčnih kontrolnih vzorcev proizvajalca reagentov, z vzorci naključnih bolnikov, tako imenovane kontrole danes – danes, včeraj – danes in medlaboratorijsko kontrolo z Diagnostičnim laboratorijem SB Novo mesto, Hematološkim laboratorijem ZD Metlika, ter zunanjo oceno kakovosti z udeležbo v republiški kontrolni shemi (za celotno Slovenijo) SNEQAS. V letu 2008 pa smo se vključili še v zunanjo mednarodno kontrolo RIQAS za hematološke in nekatere biokemične preiskave.

Zaradi zastaranosti smo imeli težav s hematološkim analizatorjem Diana, zato načrtujemo v prihodnjem letu zamenjavo tega. Za zagotavljanje boljšega diferenciranja bele krvne slike in s tem bolj pravilnih in kakovostnih rezultatov bo potrebno nabaviti tudi novi mikroskop.

V letu 2008 je bilo v laboratoriju pregledanih približno enako število pacientov, kot v letu 2007; (17.788 pacientov). Povprečno število pacientov dnevno je okrog 70.

ZAVOD	Opravljenе točke v laboratoriju ZD Črnomelj			DRUGI LABORATORIJI					
	2006	2007	2008	Splošna bol. NM			ZZV		
LETO	2006	2007	2008	2006	2007	2008	2006	2007	2008
ZD Črnomelj (9 zdravnikov)	95.336	85.830	88.161	7.861	10.202	10.980	9.763	8.558	10.499
Medicina dela-podjetja	20.960	22.893	23.963						
Zasebniki	3.977	4.503	4.774						
Ostali samoplačniki	3.544	2.174	2.300						

Tabela štev. 12: število opravljenih storitev v točkah po naročnikih

Opomba: Zavarovalnica nam v sklopu opravljenih storitev letno priznava laboratorij v višini 4200 točk na zdravnika.

V letu 2009 načrtujemo tudi uvedbo računalniškega programa LabIS, kar nam bi olajšalo samo delo, zmanjšalo možnost predanalitskih napak in zdravnikom pomagalo pri hitrejši obravnavi bolnikov. Računalniška povezava bo omogočala, povezavo med laboratorijem in zdravniki v vseh ambulantah (ZD Črnomelj, v ZP Semič in Vinica ter Domom starejših občanov) in bi bili rezultati preiskav dostopni takoj, ko bi bila preiskava končana. Enako velja za preiskave, ki jih ne izvajamo sami, ampak jih za nas izvajaja Diagnostični laboratorij SB Novo mesto. Z uvedbo programa LabIS, pa bi oblika našega končnega izvida ustrezala zahtevam že zgoraj omenjenega pravilnika.

Dokumentacijo, ki jo omenjeni pravilnik zahteva, imamo večji del že urejeno, jo sproti dopolnjujemo in po potrebi spreminjamo.

ZOBOZDRAVSTVO

Zobozdravstvena dejavnost v okviru ZD Črnomelj poteka na treh lokacijah. V ZD Črnomelj delajo tri zobozdravnice v ambulanti za mladinsko zobozdravstvo. Na zdravstvenih postajah sta polivalentni ambulanti.(40% mladinsko zobozdravstvo in 60% odrasli).

V ZD Črnomelj deluje enkrat tedensko tudi ortodonska ambulanta za vse tri belokranjske občine. Pogodbeno jo za nas izvaja zasebnica koncesionarka.

V letu 2008 je potekala temeljita obnova prostorov za zobozdravstveno dejavnost. V zobnih ambulantah so obnovljeni prostori in nabavljeno novo pohištvo. Pridobili smo nov prostor - preventivni zobni kabinet .

Obnovljeni so bili tudi prostori zobne tehnike, ki sedaj deluje na eni lokaciji . Z združitvojo treh zobnih tehnik (z dvema zaposlenima zobotehnikoma) na eno lokacijo smo racionalizirali delovanje te službe.

Slika števil 5: v letu 2008 obnovljena zobna ambulanta v ZD Črnomelj

Slika števil 6: v letu 2008 obnovljena zobna tehnika v ZD Črnomelj

ZOBOZDRAVSTVENA PREVENTIVA

Pred 20 leti smo v našem zavodu spoznali, da imajo otroci tako močno okvarjeno zobovje, da se je treba pridružiti tistim v Sloveniji, ki so začeli izvajati zobozdravstveno vzgojo v vrtcih in osnovnih šolah. Tako smo bili v naši regiji prvi, ki smo zaorali ledino. Prva leta so potekala v učenju tako otrok kot tudi nas ter v spoznavanju in prepričevanju vzgojiteljev in učiteljev o nujni takega dela. Rezultati so bili kmalu vidni, sprva le v ustni higieni pozneje pa tudi v znižanju KEP indeksa (Število prizadetih zob –Karies, Ekstrakcija, Plomba) pri šolarjih, pozneje tudi pri predšolskih otrocih. Tako je leta 1987 ta bil pri 12 letnikih 5.1, leta 2003 pa 1,7. Seveda je uspeh dosežen skupaj z vzgojo in skupinskimi preventivnimi ukrepi in preventivnimi ukrepi, ki jih izvajajo zobozdravniki v ambulantah.

Vsa ta leta je sestavni del zobozdravstvene vzgoje tudi tekmovanje za čiste zobe ob zdravi prehrani, ki je bilo motivacija za generacije otrok in so ga tudi starši tako sprejeli. Žal se v novjšem času opaža napačno razumevanje osebnih pravic. Sedaj opažamo, da starši pripeljejo otroka na pregled z neumitimi zobmi in se jim to zdi opravičljivo. Starši vse bolj postajajo zaščitniški menimo, da je to v škodo otrok. Otrok sam ne gleda na zdravje kot vrednoto.

V letošnjem letu se bomo vključili tudi v materinsko šolo. Upamo, da bomo pri bodočih starših vzbudili dovolj zainteresiranosti, da bodo znali ohraniti zdrave zobe svojim otrokom.

DELO V AMBULANTI MEDICINE DELA, PROMETA IN ŠPORTA

V Ambulanti medicine dela, prometa in športa opravljamo preventivno zdravstveno varstvo pri delu, oziroma vse naloge, ki izhajajo iz 20. čl. Zakona o varnosti in zdravju pri delu, za večino podjetij in ustanov na območju Bele krajine, s katerimi imamo sklenjeno pogodbo. Preventivne zdravstvene preglede opravljamo tudi za zaposlene in kandidate za zaposlitev pri drugih delodajalcih, v kolikor k napotnici priložijo zdravstveno oceno tveganja. Preventivni predhodni ali obdobjni pregled za kandidate za zaposlitev ali zaposlene izven Bele krajine, opravimo kadar gre za zaposlitev na delovnih mestih brez specifičnih zahtev in obremenitev.

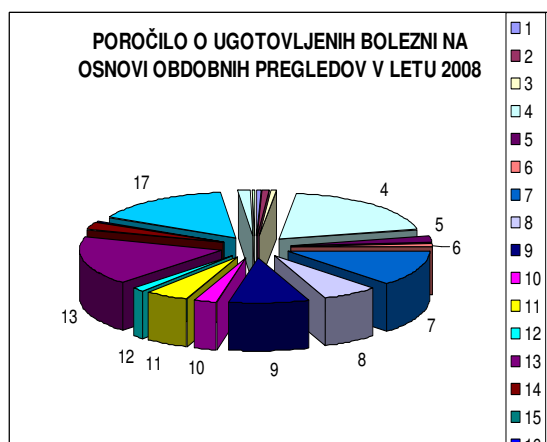
Redno opravljamo še zdravstvene preglede kandidatov za voznike in voznikov motornih vozil vseh kategorij, zdravstvene preglede kandidatov za posest in nošenje orožja, ali registriranih imetnikov orožja, predhodne zdravstvene preglede dijakov in študentov, kadar to zahteva sam, šolska ustanova ali podeljevalec štipendij.

V letu 2008 smo opravili 2384 preventivnih zdravstvenih pregledov. Od tega je bilo obdobjnih 47,2 %, predhodnih 25,5 %, kontrolnih oziroma ciljanih 9,2 %, pregledov za voznike, za posest in nošenje orožja ter ostalih je bilo 18 %.

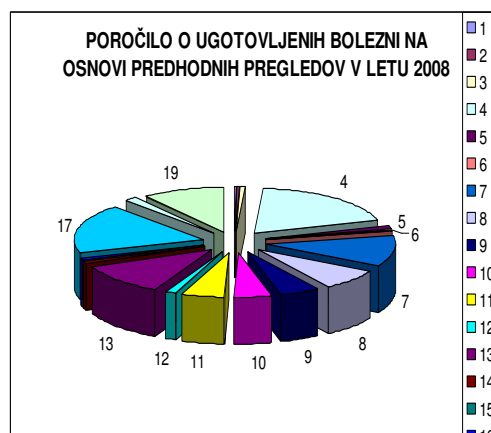
Po opravljenih zdravstvenih pregledih smo delodajalca za posameznika, izdali zdravniško spričevalo z oceno delazmožnosti in s predlogi za zmanjšanje obremenitev na delovnem mestu, delavcu pa izvid o ugotovitvah zdravstvenega stanja s predlogi za zdravljenje, izboljšanje in ohranitev zdravja ter oceni delazmožnosti. Izvid smo poslali tudi njegovemu osebnemu zdravniku.

Za devet podjetij, katerih so skupine pregledanih večje od 30 oseb, smo opravili statistično obdelavo in izdelali skupinsko analizo ugotovitev in zdravstvenega stanja, ter podali predloge za izboljšanje delovnih pogojev in za ohranitev zdravja delavcev. Povprečna starost pregledanih na obdobjnih pregledih je bila 44,5 let. Ugotovljena zdravstvena stanja smo razvrstili v skupine po Mednarodni klasifikaciji bolezni in sorodnih zdravstvenih problemov (Mednarodna klasifikacija bolezni 10). Na število pregledanih smo najpogosteje ugotovili skupino IV, Endokrine, prehranske in presnovne bolezni takoj za njimi skupino XIII, Bolezni mišično-skeletnega sistema in vezivnega tkiva, pa bolezni očesa in adneksov, sledile so bolezni obtočil, bolezni ušesa in mastoida ter bolezni prebavil. Zanimivo je, da smo pri predhodnih pregledih kandidatov za zaposlitev, ki so bili mlajši (povprečna

starost 28 let), ugotovili tudi najpogosteje endokrine, prehranske in presnovne bolezni, takoj za njimi bolezni očesa in adneksov in bolezni mišično skeletnega sistema in vezivnega tkiva. Glede na pomembno razliko v povprečni starosti skupin, lahko sklepamo tudi na povezavo ugotovljenih zdravstvenih stanj z manj zdravim načinom življenja. Poleg ustvarjanja boljših delovnih pogojev je pomembno krepiti tudi zdrav življenjski slog med zaposlenimi.

Slika števil.7

Slika števil :8

Legenda: SKUPINA BOLEZNI IN ZDRAVSTVENIH OKVAR

1. Infekcijske, parazitarne A 00 - B 99
2. Neoplazme C 00 - D 48
3. Kri, krvotvorni organi, imunski odziv D 50 - d 89
4. Endokrine, prehranske in presnovne motnje E 00 - E 90
5. Duševne in vedenjske motnje F 00 - F 99
6. Živčevje G 00 - G 99
7. Bolezni očesa in adneksov H 00 - H 59
8. Bolezni ušesa in mastoida H 60 - H 95
9. Obtočila I 00 - I 99
10. Dihala J 00 - J 99
11. Prebavila K 00 - K 93
12. Koža L 00 - L 99
13. Mišično kostni sistem in vezivno tkivo M 00 - M 99
14. Sečila in spolovilo N 00 - N 99
15. Nosečnost O 00 - O 99
16. Prirojene bolezni in deformacije Q 00 - Q 99
17. Simptomi, znaki, nenormalni izvidi
18. Poškodbe, zastrupitve in nekatere druge posledice zunanjih vzrokov S 00-S 99, T 00 -T 98, Z 00-Z 99
19. Dejavniki, ki vplivajo na zdravstveno stanje in stik

Za potrebe delodajalcev smo opravili:

- Zdravstveno oceno tveganja za 162 delovnih mest.
- Sodelovali smo pri 142 priprav obrazcev za invalidsko komisijo.
- Opravili konzultacije z delodajalci ali samimi delavci o različni problematiki, najpogosteje v zvezi z urejanjem delovnih pogojev in premestitev delavcev na ustrezna delovna mesta.

RAČUNOVODSKO POROČILO

ANALIZA REZULTATA POSLOVANJA IN ODHODKOV POSLOVANJA V PRIMERJAVI S PRETEKLIM LETOM

I. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV

		2007	2008	Index %
1	2	3	4	04:03
I. PRIHODKI				
1.	Poslovni prihodki	2.453.082	2.845.415	116
	obvezno zavarovanje	1.950.614	2.269.530	116
	prostovolj.zavarov.in doplač.obč.	216.655	264.783	122
	samoplačniki	38.205	55.085	144
	medicina dela,stor.,za zaseb.,podjetja	190.007	217.231	114
	najemnine,pavšali	19.187	19.867	104
	drugi poslovni prihodki	38.414	18.919	49
2.	Finančni prihodki	2.541	3.181	125
3.	Izredni in prevrednotovalni prihodki	8.442	2.473	29
	PRIHODKI SKUPAJ:	2.464.065	2.851.069	116
II. ODHODKI IN DRUGI IZDATKI				
	Stroški materiala	259.614	345.494	133
	Stroški storitev	327.313	349.511	107
	Amortizacija	119.682	143.558	120
	Stroški dela	1.745.775	1.970.783	113
	Drugi stroški	8.944	9.220	103
	Finančni odhodki	25	42	168
	Izredni in prevrednotovalni odhodki	2.394	632	26
	ODHODKI SKUPAJ:	2.463.747	2.819.240	114
III. UGOTOVITEV REZULTATA				
	Presežek prihodkov nad odhodki:	318	31.829	9.888

POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

Zdravstveni dom se po Zakonu o javnih financah in njegovih podzakonskih predpisih kot zavezanec za vodenje poslovnih knjig in sestavljanje letnih poročil, ki se po Zakonu o računovodstvu uvršča med pravne osebe javnega prava, razporeja med posredne uporabnike občinskega proračuna. Po pravilniku o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava pa se kot posredni uporabnik razvršča med določene uporabnike enotnega kontnega načrta.

Od 01/01-2007 nismo davčni zavezanec, saj obdavčljivi promet v zadnjih 12 mesecih ni presegel 25.000 €.

Finančno poslovanje vodimo po fakturirani realizaciji, vzporedno pa za potrebe proračuna prihodke in odhodke po načelu denarnega toka.

POSLOVNI IZID

Zdravstveni dom Črnomelj je poslovno leto 2008 zaključil s presežkom realiziranih prihodkov nad odhodki oz. z dobičkom v višini **31.829 €**

A) PRIHODKI

Celotni prihodek je bil realiziran v višini 2.851.069 €, kar je za 15,71 % več od celotnega prihodka v preteklem letu.

Vrsta prihodkov	LETO			index %	
	2008	2007	2006	08:07	08:06
1	2	3	4	5=2/3	6=2/4
Prihodki iz OZZ	2.269.530	1.950.614	1.904.788	116,3	119,1
Prihodki iz PZZ	264.783	216.655	215.186	122,2	123,0
Prihodki od samopl in DMD	272.316	228.212	226.329	119,3	120,3
ostali prihodki	44.440	68.584	69.039	64,8	64,4
SKUPAJ PRIHODKI	2.851.069	2.464.065	2.415.342	115,7	118,0

A) V celotnem prihodu znašajo **poslovni prihodki** 2.845.415 € in so za 15,99 % višji od preteklega leta.

- Prihodki od **obveznega zdravstvenega zavarovanja** znašajo 2.269.530 € in so za 16,35 % višji od lanskih. Ti prihodki predstavljajo 79,60 % delež v celotnem prihodu.
- Delež **prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja** je bil realiziran v višini 264.783 €, kar predstavlja 9,29 % celotnega prihodka in je za 22,21% višji kot je bil v preteklem letu.
- Prihodki od **samoplačnikov** so znašali 55.085 €, kar je za 44,18% več kot v lanskem letu. Njihov delež v celotnih prihodkih predstavlja 1,93 %.

- Prihodki v **medicini dela in laboratoriju** so znašali 217.231 € in so za 14,33 % višji od preteklega leta. Njihov delež v celotnem prihodku predstavlja 7,62 %.
- Prihodki iz naslova **najemnin in pavšalov** za oddane prostore zasebnikom in lekarni v ZP Vinica bili realizirani v višini 19.867 € in so za 3,54 % višji od preteklega leta.
- **Drugi poslovni prihodki** v skupni višini 18.919 € predstavljajo: namenski prihodki za preventivo in izobraževanje v višini 1.905 €, provizija zdravstvenih zavarovalnic in posrednikov pri prodaji naših obveznosti ter prihodki od gratis materiala v skupni vrednosti 3.121,51 €, vračilo ZD Metlike za del stroškov izobraževanja biokemičarke v višini 2.044 €, bonus Zavarovalnice Triglav v išini 2.603 €, sredstva, ki jih mora delavec po sklepu direktorice vrniti zaradi neizpolnjevanja pogodbene obveznosti za izobraževanja v skupni višini 5.268 € in prihodki zaradi preseganje kvot za invalide v višini 3.978 €

b) Finančni prihodki so znašali 3.181 € - predstavljajo jih obresti denarnih sredstev in so za 25,19 % višji od preteklega leta.

c) Izredni in prevrednotovalni prihodki v višini 2.473 € predstavljajo prejete odškodnine zavarovalnice za prijavljeno strojelomno škodo v skupni v višini 750 €, prihodki od prodaje osnovnih sredstev in drobnega inventarja v višini 1.720 € (v letu 2008 prodan en reševalni avto Mercedes ter rabljene miza).

ODHODKI

Celotni odhodki zavoda znašajo 2.819.240 € in so za 14,43 % višji od doseženih v letu 2007. Tako pri odhodkih kot pri prihodkih se uporablja isto načelo, se pravi, da so upoštevani odhodki v tistem obdobju, v katerem so tudi dejansko nastali.

Struktura odhodkov

Vrsta odhodkov	LETO			index v %	
	2008	2007	2006	08:07	08:06
1	2	3	4	5=2/3	6=2/4
stroški materiala	345.494	259.614	270.623	133,1	127,7
stroški storitev	349.511	327.313	382.600	106,9	91,5
amortizacija	143.558	119.682	138.149	119,9	103,9
stroški dela	1.970.783	1.745.775	1.612.589	112,9	122,2
ostali odhodki	9.894	11.363	6.138	87,1	161,2
SKUPAJ ODHODKI:	2.819.625	2.463.747	2.410.099	114,4	117,0

Stroški materiala so v letu 2008 znašali 345.494 € in so za 33,08 % višji kot v preteklem letu.

Stroški storitev v višini 349.511 € so za 6,78 % višji kot v preteklem letu.

Stroški dela so v letu 2008 znašali 1.970.783 € in predstavljajo 69,90 % vseh odhodkov. V primerjavi s preteklim letom so se zvišali za 12,89 %.

Stroški dela po vrstah in letih

Vrsta stroška dela	plače in nadom. plač	prisp.za soc. var.	drugi stroški dela	SKUPAJ stroški dela
2006	1.207.083	254.125	151.380	1.612.589
2007	1.326.376	266.854	152.545	1.745.775
2008	1.525.120	275.634	170.029	1.970.783

Stroški dela v primerjavi s preteklim letom

PLAČE	2008	2007	indeks
	realizacija	realizacija	2008/2007
redno delo in nadomestila	1.211.293	1.074.803	113
dežurstvo	138.514	110.953	125
nadurno delo	42.070	50.932	83
nadpovpreč.obremenj.zdravnikov,zobozdr.	45.937	17.392	264
nadpovpreč.obremenj.-dodatni progr.zobna	16.165	0	0
boleznine v breme ZD	16.603	18.004	92
uspešnost	54.139	54.057	100
mentorstvo	399	235	170
BRUTTO PLAČE BREZ SP	1.525.120	1.326.376	115
jubilejne nagrade, odpravnine solidarnostne pomoči, regres	58.742	46.782	126
pogodbeno delo	10.843	16.265	67
NETTO PLAČA BREZ SSP	945.264	898.917	105
število zaposlenih koncem decembra	70	67	104
število zaposlenih iz ur	69,37	70,31	99
povprečna neto plača na zaposlenega	1.125	1.118	101
povprečna bruto plača na zaposlenega	1.816	1.650	110

II. RAZMEJEVANJE PRIHODKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI

Pri ugotavljanju prihodkov po vrstah dejavnosti – javna služba in trg – smo upoštevali navodilo Ministrstva za zdravje iz leta 2005, da med prihodke za izvajanje javne službe sodijo:

- prihodki od ZZZS za obvezno zdravstveno zavarovanje,

- prihodki zaračunani zavarovalnicam za delež iz prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja
- prihodki od ostalih proračunskih porabnikov (kot so: konvencije, pregledi beguncev, izdajanje raznih potrdil UNZ idr.)
- storitve kliničnega laboratorija, opravljene zasebnim zdravnikom in ostalim zdravstvenim zavodom, ki imajo pogodbo z ZZZS,
- priznana sredstva Združenja zdravstvenih zavodov za sofinanciranje specializacij.
- storitve mrliško ogledne službe zaračunane občini.
- donacije zasebnikov in podjetij za izvajanje preventivne službe
- prihodki kot nagrada nad kvoto za invalide
- prihodki od prodaje OS ter prejete odškodnine za škodo na OS.

Ostali prihodki, ki jih ustvarimo poleg navedenega, pa predstavljajo prihodke od prodaje blaga in storitev na trgu. V preteklem letu so bili naslednji:

- prihodek pridobljen za opravljene storitve medicine dela, prometa in športa za preventivne preglede zaposlenih, šoferske preglede idr.
- poplačila za nadstandardne storitve, katere ZZZS ne prizna kot pravico iz obveznega zavarovanja
- zaračunane čiste samoplačniške storitve (npr.ultrazvok, izdaja raznih potrdil),
- prihodki od najemnin in pavšalov
- zaračunana provizija zavarovalnicam ter provizija ob prodaji obveznosti
- prihodki od obresti.

Delež prihodkov ustvarjenih s prodajo storitev na trgu z upoštevanjem zgoraj navedene delitve je v letu 2008 obsegal vrednost 289.594 € oz. 10,16 % celotnega prihodka zavoda, medtem ko je bil v letu 2007 v višini 237.661 € . V letu 2008 je bil tako prihodek iz trga za 21,85 % večji od preteklega leta.

Sorazmerno s prihodki se tudi odhodki razmejujejo na odhodke za izvajanje javne službe in odhodke od prodaje storitev na trgu. Ločeno spremljanje odhodkov ustvarjenih v posamezni dejavnosti ni možno, ker se delo med seboj prepleta, zato smo jih delili v istem deležu, kot v celotnem prihodku predstavlja trg (10,16%) oz javna služba (89,84 %).

III. BILANCA STANJA

A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU

Osnovna sredstva predstavljajo dolgoročno odloženi stroški, dolgoročne premoženjske pravice, druga neopredmetena dolgoročna sredstva, zemljišča, zgradbe in oprema. Zaradi dotrajanosti smo izločili neuporabna osnovna sredstva in jih nekaj nadomestili z novimi. Nabavili smo za 192.968,53 € osnovnih sredstev in drobnega inventarja, in sicer:

- oprema	180.307,77 €
- posamični drobní inventar	8.271,03 €
- skupinski drobní inventar	4.389,73 €.

Od nabavljene opreme sta reševalni avto v vrednosti 75.000 € , katerega je sofinancirala Občina Črnomelj v višini 34.990 € ter artromot S3 Comfort (aparát za fizioterapijo), nabavljen iz donatorskih sredstev podjetja Danfoss v vrednosti 8.460,70 € v letu 2008 nista

bila prenešena v uporabo, ker še nista bila usposobljena za uporabo. Ostala oprema v vrednosti 96.847,07 € je bila namenjena za naslednje lokacije:

- za ZD Črnomelj v skupni vrednosti 65.967,18 €, in sicer :
posodobitev telekomunikacij.in računal.sistema v vrednosti 6.462,62 €, obnova strežnikov v vrednosti 9.920,06 €, fotokopirni stroj v vrednosti 1.235,02 €, pralni stroj v vrednosti 1.918,80 €, reanimacijski kovček iz donatorskih sredstev tovarne Lek dd v vrednosti 1.000 €, pohišstvo za zobne ambulante v vrednosti 37.996,80 €, zobotehnične mize za zobno tehniko v vrednosti 3.271,17 € računalniki v vrednosti 1.514,88 €, garderobne omare v vrednosti 901,44 € ter ostala oprema v vrednosti 1.746,39 €.
- Za ZP Vinico je bila obnovljena oprema v vrednosti 1.642,02 € :
posodobitev telekomunikacij.in računal.sistema v vrednosti 1.645,02€
- Za ZP Semič pa je bila obnovljena oprema v vrednosti 29.237,87 €, od tega za posodobitev telekomunikacij.in računal.sistema v vrednosti 1.932,05 €, Občina Semič je nabavila in nam s pogodba dala v upravljanje avto za hišne obiske v vrednosti 18.100 € ter reanimacijski voziček in kovček v vrednosti 7.264,07 €, oprema vozila za hišne obiske v vrednosti 1.917,75 €

Sedanja vrednost opreme po stanju 31.12.2008 je 344.158,71 € za 25,9 % višja kot preteklo leto. Amortiziranost opreme je v povprečju 76,12 %.

B) KRATKOROČNA SREDSTVA

1. Denarna sredstva

Denarna sredstva v blagajni imamo v skladu z blagajniškim maksimumom.Za poravnavanje obveznosti iz poslovanja in izplačila stroškov dela imamo denarna sredstva na podračunu Banke Slovenije. Prosta denarna sredstva vlagamo kot kratkoročne finančne naložbe na depozit v banko za določeno dobo.

2. Terjatve

Kratkoročne terjatve v vrednosti so razdeljene na terjatve do neposrednih in posrednih uporabnikov države in občine (151.712 €) in ostale terjatve do kupcev (79.307 €). Pretežni delež odprtih terjatev v višini 46.276 € se nanaša na koncem decembra zaračunane opravljene storitve za mesec december, katerim valuta za plačilo poteče v letu 2009, na terjatev do Občine Črnomelj v višini 104.185 €, ki se nanaša na sofinanciranje rekonstrukcij in obnov znotraj zavoda ter opravljanje mrliško ogledne službe in do 31/12-08 niso bile poravnane ter na terjatve do ZZZS v višini 41.758 €.

Kratkoročne finančne naložbe v višini 280.000 € predstavljajo bančni depoziti prostih likvidnih sredstev koncem leta.

Terjatve iz financiranja v višini 129 € so obresti od Banke Slovenije za likvidnostna sredstva na podračunu ter NLB banke za dane depozite za mesec december.

Druge kratkoročne terjatve v višini 11.423 € predstavljajo terjatve za izplačila, ki jih dobimo refundirana (invalidnino, nego) in terjatev do delavca za vračilo stroškov izplačanih po pogodbi o izobraževanju višini 4.097 €.

Aktivne časovne razmejitve v višini 2.516 € predstavljajo naročnine za mesec januar 2009.

C) ZALOGE

Material nabavljamo preko javnih naročil in ga vodimo v skladišču po nabavnih cenah, razknjižujemo pa ga po povprečnih cenah. Zaloge materiala predstavljajo v bilanci stanja 30.754 € in so v primerjavi z letom 2007 vrednostno nižje za 36 % .

D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI

Najvišji znesek obveznosti predstavljajo obračunane obveznosti do zaposlenih za december 08 izplačane v januarju 2009.

Obveznosti do dobaviteljev so razdeljene na obveznosti do neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna in občin (5.043 €) in ostale dobaviteljev (74.357 €). Obveznosti so poravnane v roku zapadlosti.

Pasivne časovne razmejitve (115.400,00 €) predstavljajo kratkoročne rezervacije za dobo 12 mesecev, in sicer: donacijo koncem leta Zavarovalnice Triglav za izobraževanje v višini 2.000 €, odloženi prihodki za korekcijo plač v letu 2009 pri srednjih medicinskih sestrah, katere je novi plačni sistem po ugotovitvah vseh prenizko ovrednotil (18.000,00 €) ter odložene prihodke za v letu 2009 dokončano obnovo laboratorija ter medicine dela (95.400,00 €).

E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE REZERVACIJE

V dolgoročnih rezervacijah imamo sredstva iz naslova donacij za osnovna sredstva in jih zmanjšujemo za amortizacijo teh sredstev (42.353 €) in še neporabljen del sredstev iz naslova donacij za osnovna sredstva (17.276,78 €) .

Obveznosti za sredstva v upravljanju znašajo 1.320.939,04 €.

V skupini 985 in 986 imamo presežek prihodkov nad odhodki (424.364 €) in presežek odhodkov nad prihodki (301.767 €). Saldo med njima je 122.597 € na račun presežka prihodkov nad odhodki.

IV. INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE

V letu 2008 je Zdravstveni dom ob pomoči ustanovitelja Občine Črnomelj (le ta pa skupaj z sredstvi pridobljenimi od Ministrstva za zdravje) nadaljeval z investicijami, in sicer:

- V Zdravstvenem domu Črnomelj se je predalo v uporabo dvigalo, katerega dela so se pričela v letu 2007. Skupna vrednost dvigala z izdelanim jaškom za dvigalo je znašala 55.884 €. Zdravstveni dom je iz svojih sredstev za usposobitev dvigala v letu 2008 namenil 18.469 €.
- Uredili smo skladišče za posebne odpadke skupaj s projekti v vrednosti 9.167 €

- Pričela in končala se je obnova zobnih ambulant v vrednosti 119.398 € (prispevek Občine Črnomelj skupaj s sredstvi Ministrstva za zdravje je bil 164.995 € za obnovo in opremo ter 13.992 € za projektno dokumentacijo)
- Narejena je bila nadstrešnica za avtomobile v vrednosti 22.826 € ter obnovljene sanitarije za paciente v vrednosti 35.762 €.
- Na stavbi v ZP Semič je Občina Semič zamenjala prvo stekleno steno v vrednosti 28.851,00 €

Če povzamemo je bila skupna vrednost navedenih del 205.622 € (prispevek Občine Črnomelj je bil v višini 178.987 €).

V. DONACIJE

V letu 2008 so posamezne fizične in pravne osebe našemu zavodu donirale sredstva v skupni višini 21.315,70 €, in sicer opreme 17.260,70 €, za izvedbo zobozdravstvene preventive posamezniki 835 € ter Občini Semič in Črnomelj 230,00 €, za izobraževanje podjetje Krka 150 € in Zavarovalnica Triglav 2.000 € ter Občina Črnomelj za akcijo »Zdravo življenje« 840 €. Skupna vrednost donacij predstavlja 2,5 % celotnega prihodka zavoda.

IZPOLNJEVANJE POGODBENIH OBVEZNOSTI

Prihodke za izvajanje javne službe pridobivamo od ZZZS za storitve iz obveznega zavarovanja in posameznih zavarovalnic za delež prostovoljnega zavarovanja, oz. tisti, ki nimajo prostovoljnega zavarovanja so za ta del plačniki sami. Z ZZZS sklenjena pogodba določa obseg storitev, ki jih letno prizna (plan) in njihovo vrednost. V kolikor plan dela ni dosežen, ZZZS poravnava le realizirani del, v kolikor pa je presežen, presega posebej ne prizna. Izjema je preventiva v šolski in otroški ambulanti, kjer je določeno, da v kolikor zavod doseže 90% realizacijo, oz. v preventivi odraslih 85 % realizacijo, se mu prizna kot da je planirane storitve v celoti opravil ter od letos dalje v splošni ambulanti v DSO, ki je sicer priznana v pavšalu, vendar v celoti le v primeru, da je planirani obseg dela realiziran v višini 95 %.

Delo v splošnih ambulanta, šolski in otroški ambulanti se planira v količnikih, v fizioterapiji, patronaži ter v zobozdravstvu v točkah, ter reševalni službi v kilometrih. Normativi so določeni s standardi za ambulantno dejavnost, ki so priloga Področnemu dogovoru za zdravstvene domove in zasebno zdravniško dejavnost za posamezno pogodbeno leto.

Iz priložene primerjave opravljenih storitev s planiranimi je razvidna realizacija posameznih služb. Planirani obseg storitev je bil v vseh službah dosežen oz. presežen, razen v ambulanti v DSO ter pri nujnih reševalnih prevozih.

Planiranih storitev nista dosegli otroška in šolska ambulanta v kurativi. Razloge za nedoseganje plana v kurativi je težko opredeliti – razlog je lahko večje zdravje otrok in šolarjev in zaradi tega manjši obisk zdravnika.

Razlog za nedoseganje plana v ambulanti v DSO je predvsem v tem, da v času odsotnosti zdravnice, ki sicer dela v ambulanti, nadomeščanje ni časovno enako kot če bi zdravnica delala. Kljub temu pa so bili vsi varovanci zdravstveno preskrbljeni, za kar so poskrbeli zdravniki, ki so delali v ZD Črnomelj.

Plan ni bil dosežen tudi pri nenujnih reševalnih prevozih, zato je bilo plačilo enako realiziranim prevozom. Prevozi onkoloških bolnikov so bili realizirani z indeksom 292,1 % in v takšni višini tudi plačani.

Ostale službe so dogovorjeni program dosegle 100 % ali več kljub težavam s kadri v nekaterih službah (manjko zdravnikov v splošni ambulanti).

**PRIMERJAVA OPRAVLJENIH STORITEV S PLANIRANIMI STORITVAMI DO
ZZZS V OBDOBJU JANUAR - DECEMBER 2008**

Idealno: 100% **100,00** **100,00%**

1	Opravljeno I - XII/08	Plan		% izpol. plana		Minimalno kol. preventive		% realiz. do min. letno
		obdobni	letni	obdobje	letno	%	prim./kol	
2	3	4	02:03	02:04	%	prim./kol	letno	
AMBULANTE NA KOLIČNIKI								
splošne amb.(prev.in kur.)	186.826	163.004	163.004	114,6	114,6			
preventiva - skupaj št.prim.	647	744	744	87,0	87,0	85	632	102,3
tega -št.primer.K0005(60%)	360	440	440	81,8	81,8	85	374	96,3
-št.primer.K0018(40%)	287	294	294	97,6	97,6	85	250	114,8
otroška - kurativa	26.299	24.345	24.345	108,0	108,0			
ambulanta - preventiva	17.114	17.151	17.151	99,8	99,8	90	15.436	110,9
šolska - kurativa	30.891	30.312	30.312	101,9	101,9			
ambulanta - preventiva	11.638	11.379	11.379	102,3	102,3	90	10.241	113,6
- kurativa	57.190	54.657	54.657	104,6	104,6			
SKUPAJ: - preventiva	28.752	28.530	28.530	100,8	100,8	90	25.677	112,0
						minimum		
Spl.amb.v DSO	14.870	15.874	15.874	93,7	93,7	95	15.080	98,61
AMBULANTE NA TOČKAH								
Fizioterapija	47.639	40.182	40.182	118,6	118,6			
Patronaža	89.911	79.816	79.816	112,6	112,6			
ZOBOZDRAVSTVO								
odrasli - nega	30.760	29.469	29.469	104,4	104,4			
- protetika	28.804	29.468	29.468	97,7	97,7			
Skupaj zobna za odrasle	59.564	58.937	58.937	101,1	101,1			
mladinsko zobozdravstvo	97.556	96.981	96.981	100,6	100,6			
ortodontija	38.121	33.629	33.629	113,4	113,4			
REŠEVALNA SLUŽBA								
nujni prevozi (pavšali)	67.636	66.800	66.800	101,3	101,3			
onkološki prevozi	108.223	37.044	37.044	292,1	292,1			
nenujni prevozi	125.237	150.185	150.185	83,4	83,4			

NOTRANJA REVIZIJA ZA LETO 2008

Revizijo je opravila zunanja revizijska hiša ABC revizija d.o.o., ki je bila izbrana na podlagi razpisa Združenja zdravstvenih zavodov Slovenije.

Revidirano je bilo področje:

- Javnega naročanja blaga, storitev in gradenj

Ugotovitve revizije:

1. Postopek javnega naročanja blaga:

Postopek javnega naročanja blaga je bil izveden v osmih primerih v skupni vrednosti 188.972 eur. Najvišjo vrednost je predstavljalo javno naročilo sanitetnega materiala v višini 44.086,00 EUR. Izbira ponudnikov v postopku naročanja blaga je temeljila na merilu najnižje cene. V določenih primerih, npr. nakup reševalnega vozila, so bili kot dodaten pogoj navedene tehnične karakteristike vozila. Izvedba nakupa osebnega vozila je bilo opravljena v dveh delih in sicer: nakup osebnega vozila kombi ter predelava osebnega vozila kombi v reševalno vozilo .

2. Postopek javnega naročanja storitev:

Iz vodene evidence je razvidno, da je bil v letu 2008 izveden postopek javnega naročanja storitev v treh primerih v skupni vrednosti 58.283,00 EUR. Opravljene storitve so se nanašale na: nadgradnjo osebnega vozila kombi, izvedba notranje opreme za preureditev zobozdravstvenih ambulant in zobne tehnike, izvedba notranje revizije.

3. Postopek javnega naročanja gradenj:

Obnove in rekonstrukcije zavod opravlja s pomočjo Občine Črnomelj, kot ustanoviteljice, Občine Semič in Ministrstva za zdravje. Obnovo izvaja v skladu s finančnim načrtom in dobljenimi namenskimi sredstvi.

V letu 2008 sta bila izpeljana postopka izvedbe gradbeno obrtniških in instalacijskih del za preureditev zobozdravstvenih ambulant in zobne tehnike, ter preureditev sanitarij za paciente v pritličju in nadstropju ZD Črnomelj, v skupni vrednosti 126.215 eur.

Priporočilo revizijske hiše:

- smiselno je sprejeti interni akt in z njim urediti posamezne postopke javnega naročanja,
- pri izvedbi naročil se je potrebno izogniti drobljenju naročil, ki se je pojavilo pri nakupu reševalnega avtomobila, saj je to v nasprotju s 14. členom ZJN-2, ki je tudi sankcioniran,
- potrebno je zagotoviti dokumentacijo o oddaji povabil in prejemu ponudb (povratnice, vročilnice, kuverte). Napake se pojavljala pri razpisih, ki jih je vodila družba Arha d.o.o. iz Črnomelja in se nanašajo se na gradnjo in izvedbo notranje opreme za adaptirane prostore zobnih ambulant .

Zaključek revizijskega pregleda:

Na osnovi opravljene notranje revizije na področju postopkov javnega naročanja je ocenjeno, da imamo na revidiranih področjih vzpostavljene ustrezne notranje kontrole.

Druga priporočila služijo le kot predlogi za izboljšanje notranjih kontrol na posameznih področjih, kljub dejstvu, da je tudi obstoječe stanje dobro urejeno.

Avtorji poslovnega in finančnega poročila:

- Ankica Sekovanič: Delo v ambulanti za medicino dela, prometa in športa
- Božidara Ferfolja: Računovodsko poročilo
- Bernardka Zorc: Pomen zdravstvene vzgoje in promocije zdravja v osnovni zdravstveni dejavnosti
- Helena Cvitkovič: Preventivni pregledi in delavnice
- Ivanka Simčič: Izobraževanje
- Ljiljana Špec: Uvod, Pregled dejavnosti, Pogodbeno dogovorjen obseg programov, Splošna medicina
- Majda Spreicer: Predstavitev, Kadrovsko poročilo; Notranja revizija za leto 2008
- Matejka Nemanič Kostelec: Poročilo o delu ekipe NMP
- Mojca Tomc: Ambulanta za šolsko medicino
- Marija Plut: Ambulanta za otroke
- Mali Matejka: Fizioterapija
- Mira Novak: Zobozdravstvena preventiva
- Marjanca Šuštarich: Poročilo o delu laboratorija
- Patronažne med.sestre: Poročilo patronažnega varstva
- Žalec Stanislava : Zobozdravstvo